

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samverkan utan gränser

En kvalitativ studie om Socionomer Utan Gränsers
samarbetsskapande arbete

Kajsa Aronsson & Arvid Karlsson

VT 2012

SQ1139 Vetenskapligt arbete i socialt arbete

Handledare: Annelie Siring

Tack!

Först och främst vill vi tillägna ett stort tack till Sroun Gabro och Maria Hallenius Henrysson, grundare av Socionomer Utan Gränser! Tack för att ni tog emot oss och för att ni var så måna om att vi skulle lyckas med vår uppsats och för all tid ni har undvarat för vår skull!

Ett stort tack även till vår handledningsgrupp och handledare Annelie Siring som har bidragit med hjälp under uppsatsskrivandet.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
1.1. Syfte och frågeställningar.....	4
2. Bakgrund.....	5
3. Tidigare forskning.....	7
4. Metod.....	8
4.1. Kvalitativ forskning.....	8
4.2. Deltagande observation som metod.....	8
4.3. Intervju som metod.....	9
4.4. Genomförande.....	9
4.5. Etiskt ställningstagande.....	10
4.6. Analysmetod.....	10
4.7. Kritisk granskning av metodval.....	11
5. Teorier.....	12
5.1. Max Weber: Organisation, makt och byråkrati.....	12
5.2. Perspektiv på internationella relationer.....	14
5.2.1. Realism.....	14
5.2.2. Liberalism.....	14
5.2.3. Konstruktivism	15
6. Analys.....	16
6.1. Byråkrati, legitimitet och värdegrund.....	16
6.2. Realism, Liberalism, Konstruktivism – Perspektiv att se på internationella organisationer.....	20
6.2.1. Samarbeten som taktik.....	20
6.2.2. Gemensamma värdegrunder.....	21
6.2.3. Organisations identitet.....	22
7. Resultat och slutdiskussion.....	24
8. Källförteckning.....	25
9. Bilaga 1 (Fältanteckningar del 1).....	27
10. Bilaga 2 (Fältanteckningar del 2).....	31

1. Inledning

Socionomer Utan Gränser (SoUG) är en ideell, oberoende, religiöst och partipolitiskt obunden organisation som startade år 2010 på initiativ av Srouer Gabro och Maria Hallenius Henrysson. Grundarnas förebild var organisationen *Läkare utan Gränser*, vars arbete de vill komplettera. Deras vision är ett ”*ökat psykiskt och socialt välbefinnande och en bärkraftig utveckling i världen i enlighet med principerna om mänskliga rättigheter, genom internationellt socialt arbete*” (SoUG.se).

Första veckan i Stockholm besökte vi organisationen och då fick vi följa med grundarna runt på olika möten. Vi fick möjlighet att studera uppbyggnad och struktur och se hur de arbetade. Detta gjorde oss intresserade för hur en organisation startar och växer, vi funderade på de olika personerna och organisationernas roll.

1.1. Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att kartlägga SoUG:s uppbyggnadsprocess genom forandet av nationella och internationella kontakter.

Vi har utgått från följande frågeställningar:

1. Hur och varför har SoUG format sina nationella och internationella kontakter?
2. Finns det specifika mål eller syften med kontakterna och vilka är i så fall dessa?

2. Bakgrund

SoUG grundades i februari 2010 efter Haitikatastrofen av socionomerna Maria Hallenius Henrysson och Srouf Gabro och är fortfarande en ideell organisation. De tyckte att ett långsiktigt psykosocialt arbete i katastrofområden behövdes, då det fattas på många platser (Bilaga 1). Organisationen utvecklades ifrån att vara ett projekt för Haitikatastrofen till att faktiskt bli en organisation. En organisation med fokus på bistånd. Det har varit en lång process att få organisationen dit den är idag, en process som fortsätter även idag. Arbetet startades upp genom ideellt arbete av Maria och Srouf. Processen handlade om juridiska frågor som exempelvis patent på namnet och varumärkesskapande. Det är många praktiska saker som måste arbetas fram när man skapar en sådan här organisation. Som vi var inne på tidigare var det från början bara tänkt som ett projekt vilket bidrog till att mycket tid lades på vilken inriktning verksamheten skulle ha. Organisationen skapade även en styrelse tidigt för att lättare kunna driva organisationen framåt. Idag har styrelsen 11 platser som fylls av personer med många olika professioner som kan bidra till uppbyggnadsprocessen. Därefter fortsatte arbetet med att synliggöra organisationen, vilket medförde att de tidigt syntes i fackpress (SouG.se).

Enkelt förklarar så står SoUG på tre ben, vilka är:

1. Studentdel med studentpraktik, inriktat på bistånds- och utvecklingsarbete.
2. Yrkesverksamma socionomer som ska ut i fält och arbeta med akuta problem, men även långsiktigt och förebyggande arbete.
3. Forskning och utveckling, organisationen vill vara uppdaterad och bidra med kunskapen som samlas in på fält.

Med dessa utgångspunkter innebar det och innebär även idag att de började arbeta tidigt med implementeringsarbete på universitet, högskolor och på arbetsplatser. Det handlade mycket i början om att visa ”här finns vi”. I vår fältstudie var vi främst i kontakt med de två första benen (Bilaga 2). SoUG har, vid uppbyggnaden av organisationen, skapat ett antal utgångspunkter som är viktiga för det framtida arbetet. Vår utgångspunkt i bakgrunden vilar på den ”strategiska planen” som SoUG har skrivit och utarbetat, när inget annat anges som källa. De menar att socialt arbete är universellt. Man måste förstå att det är viktigt med ett fungerande långsiktigt psykosocialt system vid kriser och katastrofer. Andra faktorer som påverkar och som inte går att bortse ifrån är globaliseringens

effekter, klimatförändringar, urbanisering, HIV och AIDS, politisk instabilitet, inbördeskrig, religiösa konflikter och svårigheten att implementera mänskliga rättigheter. Klyftan mellan västvärlden och utvecklingsländer ökar och länder som redan är utsatta drabbas av kriser och katastrofer (Gustavsson & Tallberg, 2009). Förståelsen för behovet av långvariga och förebyggande insatser i utvecklingsländer är då viktig.

I deras arbete ute i fält vill SoUG att insatserna ska bygga på teorier som behandlar samhällsfaktorer, vilket betyder teorier om socioekonomiska strukturer, rådande ekonomi, politisk kontext, fattigdom, religion, kultur etc. Dessa faktorer påverkar i sin tur både på en individ, grupp och samhällsnivå, både socialt och psykologiskt. Detta i sin tur påverkar det staten och befolkningen vid olika kriser så att klara av krisen och återhämtningen blir lidande. Detta synsätt är grundläggande för SoUG när det sociala arbetets praktik ska utövas internationellt.

Under 2011 började SoUG ta sina första internationella kontakter. Kontakt har hittills bland annat tagits med organisationerna Svalorna Latinamerika, Pasterrosce, Plan Sverige och Rädda Barnen.

SoUG satte tidigt upp mål med sin organisation och de tog även kontakt med eller blev kontaktade av privatpersoner som ville engagera sig i organisationen. Organisationen har sin grund och vill sträva efter ett socialt arbete med mänskliga rättigheter som huvudfokus. Likt många andra biståndsorganisationer menar SoUG att deras insatser till återuppbyggnad eller vidareutvecklande hos mottagaren ska vara till för att stärka mottagarens resurser i kunskap, färdigheter och mänskligt kapital. De vill att så som mänskliga rättigheter är utformat i förhållande till humanitärt bistånd ska prägla även denna organisationen. Alltså att hjälpen inte ska nå en passiv mottagare som kan skapa sig ett beroende av detta bistånd utan det ska handla om att mottagaren är aktiv för egen vidareutveckling på samhälls- och individnivå. SoUG lägger vikt vid mänskliga rättigheter genom mål, arbetsinsatser och vid resultatstyrning. Deras grund är sprungen ur Läkare utan gränser värdesyn att nationella gränser inte ska vara något hinder för vård och omsorg. (Bilaga 2, Gustavsson & Tallberg, 2009).

SoUG:s värdegrund handlar om synen på socialt arbete. De menar att det inte går att bortse ifrån faktorer som påverkar exempelvis; samhället, individen, och på rättigheter som kulturella, politiska, ekonomiska och civila. Denna syn har legat som grund för skapandet av kontakter och samarbeten med lokala, internationella och icke-statliga organisationer och statliga aktörer.

3. Tidigare forskning

Det var svårt att hitta tidigare forskning på enskilda biståndsorganisationer inom NGO:s (icke-statliga organisationer). Det finns dock en del utvärderingar och forskning generellt på NGO:s som i vissa avseenden blir politisk. Det är därför inom detta spektra som man hittar en del kritisk granskning.

De två senaste decennierna har NGO:s vuxit sig starka och stater använder sig av dem i sitt biståndsarbete. Ett stort problem har dock varit att FN (Förenta Nationerna), IMF (Internationella valutafonden) och EU (Europeiska Unionen) med hjälp av NGO:s har satt stora krav på utvecklingsländer. Det handlar om att givarländerna vill se demokratisering, implementerade av mänskliga rättigheter, frihandel och marknadsekonomi innan biståndet ges. Det har uttryckts stora problem med detta handlingsätt både från utvecklingsländer och västerländska länder. Det är helt enkelt svåra mål att uppnå (Gustavsson & Tallberg, 2009).

Kritiska röster har höjts ifrån journalister och politiker från vänsterhåll. Samtidigt är det skillnad på NGO:s och NGO:s när det gäller finansiering. Vissa livnär sig på föreläsningar om globalisering och andra genom lokalt arbete med finansiering från medlemmar. Andra NGO:s används av den egna staten och har då staten som finansiär. För att utveckla kritiken har den handlat om det som nämnts ovan och att dessa organisationer skulle hålla kvar de ojämlika strukturerna i världen. Forskarna som är kritiska mot NGO:s menar att de går staters ärende och det som borde göras är att förändra de stora ekonomiska och sociala orättvisorna. De menar att vissa arbeten som NGO:s har utfört inte förbättrat levnadsvillkoren i utsatta områden. Dessutom kritiseras de för att många av hjälporganisationerna har blivit PR-projekt med högavlönade konsulter. En annan kritik som har nämnts är att NGO:s hämmar de inhemska folkrörelsernas framväxt genom att de i vissa fall samarbetar med regeringen i länderna, vilket gör att regeringen får ännu mer makt.

(<http://www.clarte.nu>).

Samtidigt finns det forskning på att NGO:s arbete i många fall är med och bidrar till att förbättra situationen i områden där negativa efterverkningar av globaliseringen har skett. Många humanitära organisationer försvarar mänskliga rättigheter och demokrati. Det har även visat sig att FN har en stor fördel av de icke-statliga organisationerna genom att använda dem på lokal nivå. Sen är det ingen hemlighet att stater använder sig av dessa typer av organisationer, men oftast för goda avsikter. Då NGO:s vuxit sig starka under två decennier har det medfört att de kan påverka det internationella arbetet genom påtryckningar (Gustavsson & Tallberg, 2009).

4. Metod

Metodavsnittet behandlar val av metod. Vi kommer även att presentera hur vi gått tillväga i genomförandet, vår forskningsetiska diskussion, analysmetod samt kritiskt granska vårt metodval.

4.1. Kvalitativ forskning

Vi har valt en kvalitativ undersökningsmetod då detta passar vårt syfte bäst. Genom en kvalitativ undersökning får vi enklare ut den fakta vi behöver för att kunna besvara våra frågeställningar. Den kvalitativa forskningsmetoden är hermeneutisk och skiljer sig åt från den kvantitativa genom att den grundar sig på en *induktiv syn* på förhållandet mellan teori och praktik, den lägger vikten vid *förståelse* snarare än på förklaringar, siffror och statistik och den utgår ifrån en konstruktionistisk *ontologisk ståndpunkt*. Man måste dock vara medveten om att distinktionen mellan kvalitativ och kvantitativ forskning kan vara svår att klarlägga (Bryman 2011).

Den kvalitativa metoden passar bra då organisationen vi undersökt är nystartad och omfattar en begränsad mängd människor. Då de bara existerat i två år finns det ännu inga utvärderingar och ingen statistik att utgå ifrån. I undersökningen har vi fokuserat på metoderna deltagande observation, intervju och mailintervju som alla passar bra till den kvalitativa forskningsmetoden enligt Bryman (2011).

4.2. Deltagande observation som metod

Enligt Bryman innebär en deltagande observation att forskaren under en tid engagerar sig i en grupp och deltar i gruppens liv, beskriver gruppen, observerar vad som händer i gruppen, gör noggranna *fältanteckningar* av vad man hör och ser och reflektioner kring detta. Målet är att studera en grupp inifrån för att sedan kunna studera världen med gruppens ögon (Bryman 2011).

Fältanteckningarna man gör utgör sedan forskningens empiri, därför är det viktigt att observatören gör riktiga och täta beskrivningar av sitt studerade objekt för att kunna framställa en levande och verklighetstrogen bild. För att lyckas med detta måste man ha ett öppet sinne då undersökningen genomförs, vara medveten om sina förförståelser och fördomar. Man måste även se hur man är positionerad i förhållande till den man studerar, både socialt och fysiskt. Känner man till miljöerna för väl kan det finnas risk för en hemmablindhet men man kan även få tillgång till situationer som en utomstående aldrig skulle få bevittna eller förstå.

Anledningarna till att en observation avslutas kan vara många men oftast bygger avslutet på att

forskaren eller omständigheterna menar att observationen är slut. En deltagande observation kan vara *öppen* eller *dold* (känd för deltagarna eller ej) (Bryman 2011).

4.3. Intervju som metod

Den kvalitativa intervjun är i grunden inte så strukturerad till skillnad från de intervjuer som görs inom den kvantitativa forskningen. I en kvalitativ intervju ska intresset kretsa kring den intervjuades åsikter och man kan låta intervjun styras i olika riktningar för att se vad som är relevant för den som intervjuas. Det finns alltså ett utrymme för följdfrågor och en avvikelser från det påtänkta frågeschemat. Man kan använda två huvudstrategier i den kvalitativa intervjun, ostrukturerad intervju eller semistrukturerad intervju. Under den ostrukturerade intervjun har intervjuaren endast en uppsättning teman som ska följas. Frågorna ställs på ett informellt sätt. Under en semistrukturerad intervju har intervjuaren en uppsättning frågor redo men ordningsföljden kan variera och det finns plats för följdfrågor (Bryman 2011).

4.4. Genomförande

Vår deltagande observation genomfördes under fem möten med olika karaktär. Vi fick följa med grundarna till organisationen på möten med Universitet, biståndsorganisationer, rådsmöten och planeringmöten. Under observationerna förde vi *regelbundna* fältanteckningar var för sig. Efteråt diskuterade vi våra anteckningar och intryck med varandra. Vår observation skedde delvis *öppet*, Maria och Srour visste vårt syfte och vårt mål medan mötespartnerna endast visste att vi var från Göteborgs Universitet och skrev uppsats. Observationen var alltså delvis *dold*. För att inte göra någon obekvämt och för att alla skulle bete sig som vanligt frågade vi alltid om vi fick anteckna under mötets gång. Detta svarade alla jakande på.

Vi gjorde sedan två intervjuer, en med Maria och en med Srour. Den första gjordes på ett café med Maria och tog en timme. Den andra gjordes via skype med Srour och tog en halvtimme. Anledningen till att vi använde Skype var Sroures pressade schema. Vi valde att genomföra *semistrukturerade intervjuer* då vi hade tio huvudfrågor som vi tillät flyta ut i följdfrågor. Efteråt transkriberades båda intervjuerna, för att vi skulle få en bättre överblick och en djupare förståelse.

För att bättre kunna undersöka våra frågeställningar skickade vi de tio grundfrågorna via mail till organisationens styrelsemedlemmar. Vi valde mail framför telefon och möte då alla medlemmarna i styrelsen är upptagna och relativt svåra att få tag på. Vi fick dock bara svar från en.

4.5. Etiskt ställningstagande

När det gäller det etiska ställningstagandet i deltagande observationer måste man först se om observationen sker öppet eller dolt. Vi gjorde en mestadels öppen observation och informerade då alla vi mötte om vilka vi var och vad vi hade för mål och syften. När någon mötespartner inte visste vårt syfte talade vi om att vi skrev b-uppsats och vi frågade om lov till att föra anteckningar. Vetenskapsrådets har fyra riktlinjer som vi tagit hänsyn till.

Informationskravet innebär att informanterna ska informeras om syfte och rättigheter och även att de kan hoppa av när som helst.

Samtyckeskravet betyder att alla informanter är myndiga och medverkar frivilligt.

Konfidentialitetskravet menar att alla ska kunna garanteras anonymitet och

Nyttjandekravet innebär att materialet endast får användas till uppsatsen. Dessa riktlinjer har vi tagit hänsyn till.

Då det gäller anonymiteten i denna uppsatsen så är Maria och Srour införstådda med att de inte kommer vara anonyma då de grundat organisationen och har valt att vara organisationens ansikten utåt.

Enligt Bryman bryter en dold observation mot två grundläggande etiska regler. Respondenten kan inte ge sitt samtycke då hon/han inte har all information, vilket till viss del även innebär att undersökningen innehåller bedrägeri. Detta går tyvärr inte att undvika då en dold observation görs. Då vi genomförde våra intervjuer frågade vi efter samtycke till att spela in och att sedan göra en transkribering.

4.6. Analysmetod

Det finns inget schema med uppräddade metoder som man kan använda sig av då man utför en analys på sin kvalitativa forskning. Det finns dock några begrepp som man bör kunna.

Analytisk induktion innebär att man formar en hypotetisk förklaring till ett problem och sedan genomför en insamling av data där målet är att inga fall ska avvika från den hypotetiska förklaringen. En universell förklaring skapas (Bryman 2011).

Grounded theory är det idag mest omtalade tillvägagångssättet. Förenklat kan man säga att det är en generell strategi, grundad på att utveckla en teori med empirin i grunden. Det sker en växelverkan mellan insamling och analys av data. Här har *kodning* en central betydelse. En annan metod som ser mer till helheten är den *narrativa analysen* (Bryman 2011).

Vi började vår analys med att transkribera våra intervjuer. Sedan läste vi igenom empirin och letade efter teman eller kategorier. Detta är en form av kodning. Sedan granskade vi kategorierna vi

hittat för att se vad de gav oss och analyserade dem utifrån våra teorier.

4.7. Kritisk granskning av metodval

Många forskare väljer att studera en plats där de är välkomna och hemmastadda. Fördelen är självklar, man får utan krångel tillgång till ett fält. Problemet är risken för *hemmablindhet*, att man inte kan studera eller uppmärksamma det speciella i det man är van vid att se. Det finns även en risk för vad Gold kallar *going native*, att man identifierar sig så mycket med människorna som ska studeras att man blir en av de studerade (Bryman 2011). Inget av detta anser vi ha påverkat vårt genomförande då vi aldrig förut varit engagerade i organisationen eller träffat Maria och Srour.

En studie anses i många fall inte vara pålitlig förrän en annan forskare har studerat samma företeelse med samma metoder. När det gäller kvalitativ forskning och metoden deltagande observation går det inte att upprepa exakt samma upplevelse, beroende på forskarens förförståelse och det unika i varje möte. Detta gäller även en kvalitativ intervju. Man måste vara medveten om de subjektiva inslagen och inse att begränsningarna gör en generalisering omöjlig (Bryman 2011). Problematiskt med deltagande observationer och kvalitativa intervjuer är att deltagarna och den intervjuade blir påverkade av situationen och kanske inte beter sig som han/hon brukar. Det finns risk för att svaren i intervjun modifieras och stämmer dåligt överens med verkligheten (Bryman 2011).

När det gäller vårt genomförande så gjordes den ena intervjun på ett café, fördelaktigt då det är en avslappnad miljö, dock inte optimalt då det sker en del runt omkring som kan störa koncentrationen. Vår andra intervju gjordes via Skype, vilket ej är fördelaktigt då man inte får samma personliga kontakt. Det kan dock tänkas att den som intervjuas känner sig friare då hon inte studeras samtidigt. En del känner sig mer bekväma med detta medan andra föredrar ett personligt möte. Som intervjuare ger ett personligt möte mer då man kan att tolka kroppsspråket med det verbala.

När vi genomförde vår analysmetod använde vi oss av en form av kodning. Kritiken mot detta är att kontexten går förlorad då man bryter ner texten i smådelar (Bryman 2011).

5. Teorier

Vi har valt att fokusera på *Max Webers* teorier om organisation, makt och framför allt byråkrati. Denna har vi sedan använt till vår första frågeställning. Till vår andra frågeställning har vi använt oss av de mer generella internationella teorierna *realism*, *liberalism* och *konstruktivism*. Dessa teorier presenteras nedan.

5.1. Max Weber: Organisation, makt och byråkrati

Weber har koncentrerat sig på idealtypiska organisationsformer. Det finns tre olika skäl till organisationers legitimitet.

1. *Rationella/byråkratiska skäl*: I dessa organisationer står det målrationala handlandet i fokus och auktoritetsutövandet är rationellt och målinriktat. Personerna har *rätt* att utöva auktoritet.
2. *Traditionella skäl*: Dessa organisationer styrs av traditionell auktoritet, legitimiteten i organisationen har skapats genom traditioner och etablerade föreställningar. Därför handlar personer efter detta i organisationen.
3. *Karismatiska skäl*: Här bygger legitimiteten som auktoritet i organisationen på känslor. Det finns en helighet inför den auktoritet som finns i organisationen (Boglund, Eliæson & Månsson, 2009).

Weber menade tidigt att den starkaste formen är den byråkratiska. Samhället går mer och mer emot rationalisering och ett utstötande av de andra organisationsformerna. Weber såg inte byråkrati som något negativt utan snarare något nödvändigt för en organisation i dagens samhälle. Han menade att ju mer samhället utvecklas desto mer komplicerat blir det. Därför behöver samhället och de allt större organisationerna djupare och bredare metoder för att behålla effektiviteten inom organisationen, vilket är byråkrati (Lindgren 2007). Han menade också att när auktoriteten och makten legitimeras så kommer de personer som är underordnade att lyda de order och besked de får (Engelstad, 2006).

Utvecklar man begreppet byråkrati innehåller det enligt Weber sex byggstenar:

1. *Specialisering*: Det ska finnas en tydlig skillnad mellan arbetsuppgifter och kompetensområden.
2. *Hierarki*: Inom organisationen finns ett tydligt system där det finns en eller flera

överordnade och flera underordnade, möjligtvis i flera steg.

3. *Regler*: Klara och fasta riktlinjer i organisationen.
4. *Avpersonifiering*: Ingen person hanteras annorlunda jämfört med någon annan i organisationen.
5. *Positioner*: Tjänsten man rekryteras till i organisationen bygger på kvalifikationskrav. Det brukar finnas en inbyggd karriärstruktur där befordran sker genom objektiva kriterier.
6. *Uppdelning mellan privat och offentligt*: En tydlig och viktig skillnad mellan yrkesaktivitet och privatliv (Lindgren, 2007).

Weber ansåg att rationalitet i sina teorier stod för en utstuderad och kalkylerande metod för att nå uppsatta mål. De uppsatta målen i rationaliteten bestäms fritt genom målrationalteten. Han menade att rationaliseringen började först i tanken, sedan i handlingen, för det tredje när auktoritetens bestämmande vad som är legitimt och för det fjärde i organisationsformernas utveckling. Weber ansåg som sagt att denna utveckling var bäst för organisationerna. Samtidigt insåg han att vi skapar en värld som är mer och mer "avmystifierad". Världen blir mer förstå- och förklarbar, det är lättare att räkna på värden och mer förväntade resultat, allt i ett steg för det målrationella handlandet. Weber menade också att, i och med att byråkratin har fått ta mer plats i samhället och i organisationer så behövs det kompetent folk. Inom många områden men främst inom organisationen är det viktigt med utbildade experter (Boglund, Eliæson & Månsson, 2009).

5.2. Perspektiv på internationella relationer

I internationell politik och på internationella relationer har tre perspektiv dominerat. Realism, liberalism och konstruktivism. Dessa perspektiv brukar användas på krig och konflikter men kan även användas på enskilda på aktörer på den internationella scenen (<http://www.sakerhetspolitik.se>).

I korthet handlar de om:

5.2.1. Realism

På den internationella scenen råder det anarki och enligt realismen eftersträvar staterna makt och säkerhet. Detta innebär att i det internationella systemet blir militären viktig. Realismen menar att stater håller hårt på sin suveränitet och litar inte på varandra. Detta innebär att stater strävar efter stora militära resurser och de stater som utökar sina resurser utgör ett hot emot intilliggande länder. Dessa stater ökar då på sina militära resurser, upprustningen startar. Realismen tror att internationella överstatliga organisationer och NGO:s som bland annat är till för att förhandla mellan stater, inte fyller någon funktion. De litar inte på varandra. Anarkin är för stark! Svaret på fred för realisterna är inte fredsbevarande organisationer utan en maktbalans mellan stater. Råder det maktbalans upplever de att de har jämförbara militära resurser. (Gustavsson & Tallberg, 2009).

5.2.2. Liberalism

Liberalismen grundades som politisk ideologi till skillnad ifrån realism. Hit förknippas filosofer som Immanuel Kant, John Locke och Adam Smith. Perspektivet bygger på den politiska ideologin men har utökats då det appliceras på internationella relationer. Liberalismen menar att det finns universella värden och gemensamma intressen där man anser att människan har vissa medfödda fri- och rättigheter som ska visas hänsyn. Detta tankesätt menar att stater med dessa normer, demokratier, kommer respektera andra stater med dessa normer, därför kommer de inte att hamna i krig med varandra. Kort sagt menar liberalismen att handeln mellan stater och globaliseringen är viktig för att bevara freden. Handeln mellan stater skapar ett ömsesidigt beroende till varandra och stater drar sig då för att starta krig med varandra. Liberalismen menar att mellan- och överstatliga och NGO samarbeten är viktiga. NGO:s är mycket välkomnat för det liberala perspektivet eftersom de är bortkopplade från staten (Gustavsson & Tallberg, 2009).

5.2.3. Konstruktivism

Konstruktivismens synsätt på internationella relationer ifrågasätter realismens fokus där den centrala analysen kretsar kring anarki och militärmakt. Även liberalismens fokus på globalisering och demokratisering ifrågasätts när konstruktivismen ska analysera. Perspektivet menar att det är lika viktigt att studera landets kultur, normer, språk och identitet. Konstruktivismen anser sig hitta svar på hur konflikter uppstår genom att studera detta. Språket kan bli en maktfaktor när det gäller hur det pratas om andra stater. Genom en uppdelning av ett ”vi-dom” kan det skapas hos folket, eller hela kulturen, en legitim orsak att ingå i en konflikt. Att skapa en viss identitet som aktör kan bidra till att medvetet utmåla ”den andre” som ond och farlig (Gustavsson & Tallberg, 2009).

6. Analys

6.1. Byråkrati, legitimitet och värdegrund

Här diskuteras första frågeställningen utifrån Webers teorier.

Srouf: *"De som vi behöver, som vi är intresserade av att ha med i styrelsen det är ju folk som är jättekunniga inom ett visst område."*

Maria: *"För de [styrelsen] menar på att vi överlever inte om vi inte har ett bra koncept som är genomarbetat. Det spelar ingen roll hur mycket pengar, miljoner eller kontakter du får för man faller ändå. Ja, och man måste vara trygg i den organisationen vi håller på med."*

Ända sedan industriella revolutionen har västvärlden utvecklats i en snabb takt som har inneburit en teknisk utveckling (Boglind, Eliäson & Månsson, 2009). Detta menar vi har bidragit till att utveckla samhället till att bli mer effektivt genom rationaliseringar. Organisationer har effektiviserats för att ständigt följa med i utvecklingen. Som konsekvens menar vi att detta har lett till att organisationer idag behöver en välbyggd och byråkratisk organisationsform för att inte försvinna. Vi tycker att det målrationella handlandet har tagit mer och mer plats hos SoUG med en rationell/byråkratisk organisationsform som konsekvens. Ska man driva en sådan här organisation är man tvungen att skapa klara och tydliga mål med organisationens framtid och utveckling.

I Marias citat ovan visas hur viktigt det är för SoUG med ett varumärkesskapandet, en värdegrund att stå på. Dessa saker kan verka onödiga att arbeta så hårt med i början. Vi tänkte att det viktiga måste vara att man kommer ut i fält fort, komma igång med biståndsarbetet. Västvärlden har dock blivit så rationaliserad att varumärkesskapande och dylikt är viktigt i dagens samhälle, för att skapa en auktoritet som organisation. Weber menar också att byråkratin kräver människor som är kompetenta, experter. I citatet ovan menar även Srouf det och SoUG har arbetat hårt med just detta. Styrelsen och rådet består av personer med stor erfarenhet inom socialt arbete och inom forskning och ett av SoUG:s internationella mål är att ha kunnig personal ute i fält. Detta stämmer även bra överens med den första av Webers sex byggstenar inom byråkratin. Alltså lyser en viss byråkrati igenom även om anledningen är större än att bara koppla till byråkrati.

Maria: *"Och för att kunna göra det, för att organisationen skulle kunna stå väldigt väldigt stadigt och för att den skulle kunna överleva oss själva, vad behövs då?"*

Byråkratin och rationaliseringen i samhället är en stor del till att SoUG arbetar efter att skapa

samarbeten och kontakter med andra organisationer. Detta för att kunna överleva som organisation i en snabbt föränderlig värld och för att det är en del av det målrationella handlandet. Det är lättare att vara flera organisationer som samarbetar kring samma sak och mål än att alla står ensamma. Detta är alltså en del av den byråkrati som vi har kunnat se utveckla sig. I dessa samarbetsskapande arbeten med andra organisationer så har samtalet varit väldigt viktigt, det är viktigt att legitimera just sin organisation, utmärka sig.

Srouer: "Det är många akuta insatser som kommer på plats, många organisationer kommer liksom men det är väldigt få som, tidigare har inte, inte varit någon nästan som har haft den psykosociala aspekten in i bilden. Då menar vi också den långsiktiga psykosociala."

De vill visa hur stark organisationen är, det unika som utmärker just SoUG. Det är ännu ett argument för att byråkratin i organisationen har varit viktig. Även om samarbeten underlättar byråkratin måste visionen och värdegrunden vara tydlig för att få legitimitet.

Legitimiteten i organisationen stärks även då Maria och Srouer inte bestämmer allt. Styrelsen och rådet är medvetna och har givna mål att följa, vilket Weber menar beror på att makten i organisationen legitimeras och inte behöver ifrågasättas.

Det vi kan se är dock att en byggsten inom begreppet byråkrati enligt Weber fattas, det finns inte en tydlig uppdelning mellan arbete och privatliv då organisationen fortfarande är ideell.

Srouer: "Så vårt intresse var ju att, okej utifrån deras behov så vet vi att de behöver det här och det här. Det här och det här fattas hos dem och det kan vi erbjuda, det har vi här. Så vi tar en kontakt med dem."

I citatet förklarar Srouer hur en kontakt i Togo formades. Vi tror också att varför SoUG har kommit så långt i sitt samarbete med andra hjälporganisationer beror på att de har legitima skäl för sitt arbete, de har något att erbjuda, nämligen socionomer med stor kunskap. Weber menar att allt som är legitimt ifrågasätts inte. Här kan man koppla till att den stora utvecklingen som NGO:s har haft de senaste decennierna kan ha bidragit till den snabba utvecklingen för SoUG. Socionomer som arbetar med bistånd med ett psykosocialt långsiktigt perspektiv fyller en viss legitimitet och ett godkännande.

Nu har vi lovordat byråkratin och påpekat att den varit nödvändig för att legitimera

organisationen. Grundarna är dock splittrade i frågan. De har båda haft svårt att förlika sig med att allting går så långsamt. När vi ställde frågan till Maria om de har upplevt några hinder fick vi svaret att hon var förvånad över all byråkrati.

Maria: "Och det var oväntat. Sveriges byråkrati, svårigheter att hitta vägar för att få in medel, medel, traditionella, få igång 90-konto, ut och skramla, är väldigt trögt. Ehh, det var oväntat. Och vi trodde att det här skulle gå mycket fortare."

*Maria: "Eh.. Byråkratier är ett oförväntat problem, ett oförutsätt problem. Jag trodde att det inte skulle vara så j***a knöligt med allting."*

Maria menar att hon och Srour anser att SoUG:s utveckling går för långsamt och att de önskar att de hade kommit längre fram vid det här laget. De säger att det stora hindret till detta är arbetet med att försöka upprätta samarbeten med andra organisationer och universitet. De säger att skapandet av 90-kontot också har tagit lång tid. Alltså är det byråkratin hos andra kontakter som de tycker är långsam. Däremot så är det mycket större organisationer som Maria och Srour är i kontakt med jämfört med deras egen som exempelvis Sveriges Kommuner och Landsting. De tycker att det är ett bra arbete SoUG gör men att Sveriges Kommuner och Landsting själva inte vet vad de kan göra för Maria och Srour. Det man kan säga om detta är att Marias och Sroures handlingskraft fortfarande bottnar i deras värdegrund samtidigt som de har en väldigt målmedvetenhet att komma vidare. SoUG:s arbete idag handlar mer om byråkrati och mindre om bistånd, även om målet är att kunna utföra biståndsarbete. Vi tror att det är svårt att välja någon annan medveten väg. Frågan som vi ställer oss är, om det finns en stor drivkraft att få se organisationen utvecklas snabbt, då kanske detta måste innebära ett steg emot ännu mer byråkrati för att kunna hålla ihop SoUG. Vi har uppmärksammat att när Maria och Srour har haft sina möten med organisationer och universitet har det varit en uppvisning i byråkrati. Självklart har det handlat om att visa på vad organisationen vill och vad den gör idag, men även bestyrka att de är seriösa. Vilket omfattar en styrelse, ett råd, administration och forskning.

De samarbeten som de startat är kopplade till deras egen värdesyn ihop med de andra organisationerna. Både Rädda barnen, Plan Sverige, Pasterosc, Svalorna Latinamerika är organisationer som står för mänskliga rättigheter och biståndsarbete, precis som SoUG, alltså har organisationen hela tiden haft ett mål och syfte med sina kontakter. Det har dock varit en avvägning för organisationen, de vill ha så många kontakter och samarbeten som möjligt men samtidigt måste kontakterna passa in i värdesynen. Vi såg under våra observationer att mötena ofta liknar affärsmöten. Vilket det också i någon bemärkelse är, det blir en förhandling kring vad SoUG kan

göra i ett samarbete, varför samarbetet ska till och hur det ska finansieras. Ekonomifrågan spelar stor roll, därför tror vi att det i viss mån blir en avvaktande inställning från organisationerna som SoUG möter. Det gäller även de privatpersoner de har fått kontakt med, då organisationen är ideell.

6.2. Realism, Liberalism, Konstruktivism – Perspektiv att se på internationella organisationer

Även om dessa perspektiv är på en generell och strukturell nivå tycker vi att de är användbara på SoUG:s samarbetskapande arbete. I denna analysdel gör vi i korta drag en reflektion över dessa möten och vad grundarna har sagt om samarbetena. Här behandlar vi först och främst den andra frågeställningen.

Mötena som vi var med på under första fältveckan var på universitet, på biståndsorganisationer och med privatpersoner. Då vi applicerar de tre perspektiven på mötena kan vi säga att vi ser på dem olika, beroende på vilket perspektiv vi använder. Mötena, kontakterna och samarbetena viktiga för SoUG att nå sina ambitioner. Mötena, kontakterna och samarbetena är viktiga för alla perspektiv men orsaken till varför de är viktiga varierar.

6.2.1. Samarbeten som taktik

Ur ett realistiskt perspektiv finns det en underliggande drivkraft för att skapa samarbeten. Detta perspektiv menar att de inte kommer överleva om de inte använder sig av andra organisationer. Det viktigaste blir då att ”sälja in” sig hos den andra, större organisationen, exempelvis Plan Sverige. SoUG ser fördelarna med att få starka samarbetspartners och sett ur detta perspektivet kommer biståndsarbetet i andra hand. Det är viktigare att samarbeta med stora välkända biståndsorganisationer. Detta är dock inte den officiella agendan och första prioritet är att hitta vägar där det är mest lukrativt att hitta samarbetspartners.

Maria: ”Ja, nä men alltså det är ju, vårt sätt att upprätthålla är ju att man kommer fram till hur man ska fortsätta tillsammans, hur man ska kunna utveckla sitt samarbete på olika sätt. Eh, det är ju så jag tror att vi upprätthåller. Vi försöker hitta, vi har alltid som mål att försöka hitta ehh, gemensamma sätt för oss att nå Socionomer utan gränsers mål.

Sen kan vi ha privata intressen om vissa saker men dem får man ibland bortse från men det måste gynna vår organisation, vilka inriktningar vi ska ha. Så det är väl de här tre områdena som vi försöker få ihop, och sen har vi fått acceptera att vissa av de här tre områdena har olika snabbt, de växer på olika, som jag sa igår också, att de, de, man måste vara flexibel man måste se vart vi kan dra in ehh.. få ruljans fortast. Så.”

Maria: Den första delen så kommer vi börja med, vilket alla i styrelsen hållt med om också, att vi ska börja med att ehhm.. inleda med att man har kontakt med befintliga organisationer. Vilket är en väldigt bra idé och så. Och det

kommer vi att fortsätta med. Ehh men det är också den delen som vi får göra mycket också på grund utav att vi inte har ehh en egen budget just nu. Alltså, egna tio miljoner, 15 anställda och kan välja våra mål.

Maria förklarar att vissa områden utvecklas fortare än andra och att det får vara så för att organisationen ska komma på fötter. Det hon syftar på är de tre benen (se bakgrunden). Kontentan av citaten ovan är att ekonomin är viktig.

Det är precis detta som realismen menar, egentligen är ekonomin viktigast. Enligt realismen skapas kontakterna först där det finns mest egenintresse att finna. Vi tycks se att det stämmer väl på citatet ovan. Det är lättast att skapa kontakt med universitetet först för att kunna få ut studenterna i praktik och genom det få in pengar till organisationen. Det är inte det som nämns i främsta rummet, att det är detta dolda intresse som styr syftet med kontakterna. I vissa fall tyckte vi att mötena gränsade till ren och skär ”business”. Kanske har det att göra med att önskan om att stanna kvar som organisation och utveckla den till en välkänd aktör är de egentliga drivkrafterna som drar organisationen framåt.

Maria: ”Socionomer utan gränser var helt självklart att vi skulle ha bara. Och så sa PRV (Patent- och registreringsverket) till oss eh, till mig i telefonen att ni har vunnit mycket pengar på att ni heter utan gränser. Ni kommer ha jättemycket bra utav det namnet.”

I citatet ovan pratar Maria om de fördelarna som de har sett och förmodligen kommer att se på grund av namnet.

Ur ett realistiskt perspektiv har aktörer intressen som de inte vill kompromissa med. Här anser vi att det funnits en utstuderad plan med att heta just *utan gränser*. Det ekonomiska poängteras här och ur en realistisk synvinkel har även en biståndsorganisation egna intressen som inte bara handlar om att hjälpa utan att också tjäna pengar på arbetet.

6.2.2. Gemensamma värdegrunder

Sett ur ett liberalistiskt perspektiv är SoUG:s mål och syfte med samarbetena baserade på deras värderingar hos dem själva som organisation och även hos andra organisationer. Alla biståndsorganisationer de skapat ett samarbete med har liknande värdegrund. För organisationen är det viktigt att verka för mänskliga rättigheter, humanitärt bistånd, psykosocialt arbete etc. Sett ur en liberalistiskt synvinkel skapar organisationen samarbeten för att arbetet att implementera dessa värden i andra delar av världen ska gå enklare. Sett ur detta perspektiv menar man att

organisationerna ser fördelen med att arbeta ihop. I en globaliserad värld så blir NGO:s en viktig aktör och något att räkna med.

Srouf: "Sen har vi också kontaktat organisationer som delar samma tankar och mål och vision med Socionomer utan gränser som till exempel Plan Sverige som finns i flera olika länder. Och då är ju tanken att vi tillsammans med dem, samarbetar i team, eftersom de har inte den kompetensen som vi har, och vi har säkert inte den kompetensen som de har."

I detta citat menar Srouf att värdegrunden hos samarbetspartnerna är viktig. Samtidigt trycker hon på det legitima med SoUG genom att de är ensamma med sitt koncept. Detta är precis vad liberalismen menar, att värdegrunden har styrt vilka kontakter SoUG har tagit. Vi tycker oss se att värdegrunden, målen och visionerna är viktiga för organisationen men samtidigt är frågan som vi ställer oss, är detta bara "fina ord" som egentligen är innehållslösa eller är det faktiskt saker som driver processen framåt? Det är lätt att uttrycka ord och begrepp som är fina och målande för organisationen för att det låter bra! Samtidigt kanske dessa "fina" ord kan driva organisationen framåt då de får kontakt med liknande organisationer med samma formuleringar.

Detta citat går även att koppla till konstruktivismen (se nedan). Enligt dem styrs kontakterna av hur man pratar om sig själva och vilken identitet organisationen skapat. Vi tycker oss tydligt se, enligt konstruktivismen, att språket kring värdegrunden blir viktigt. Det skapar en identitet som andra organisationer känner igen sig i och dras därför till varandra.

6.2.3. Organisations identitet

Ur en konstruktivistiskt synvinkel är orsaken till samarbetet med andra organisationer att SoUG har kunnat skapa en god grund kring att kunna tala om organisationen. Sett ur detta perspektiv menar de att det viktiga är hur SoUG lyckas bygga en unik identitet. Detta har de kunnat göra genom att det inte finns en organisation som satsar på socionomer ute i fält och långsiktigt psykosocialt arbete. Då har syftet med kontakterna snarare varit att skapa en bild och en identitet kring sig själva som en seriös organisation som samarbetar med andra starka aktörer.

Srouf: "Vi har varit inspirerade av Läkare utan gränser sen början. Och det är ju där liksom när, när de akuta insatser som krig och katastrofer så vet vi att läkarna ska vara på plats, de är där först, som nummer ett, det är fas ett. Vi kommer fas två i liksom akuta skeenden och då tänker vi att alltså, när de brutna benen är läkta, när medicinska delen liksom har lagt sin grund då kommer den andra

delen, den psykosociala att betyda lika mycket och där kommer vi att behöva vara. Och, så vi har blivit helt, vi har blivit inspirerade av läkare utan gränser.”

Här talar Srour om att de vill identifiera sig med Läkare utan gränser. Hon tar upp ett viktigt mål, att vara hjälpen som kommer i andra fasen, den långsiktiga psykosociala hjälpen.

Detta citat passar konstruktivismens tankar om att det är viktigt med vilken identitet de skapar kring sig själva. Läkare utan gränser har en färdig, välkänd identitet, därför, sett ur konstruktivistisk synvinkel, är det viktigt att referera till Läkare utan gränser. Då får världen en legitim bild av Socionomer utan gränser.

Citatet går även att koppla till liberalismen. Då organisationen byggt upp en värdegrund som liknar Läkare utan gränser kan man genom liberalismen se att dessa liknande värden skapar samarbeten och gemensamma målsättningar. Denna koppling är viktig. Våra tankar är att namnet *utan gränser* gör att andra organisationer och privatpersoner associerar till Läkare utan gränser och då kan SoUG lättare placeras i ett fack.

7. Resultat och slutdiskussion

Syftet med vår uppsats har varit att kartlägga SoUG:s uppbyggnadsprocess genom formandet av nationella och internationella kontakter. Vi har utgått från följande frågeställningar:

1. Hur och varför har SoUG format sina nationella och internationella kontakter?
2. Finns det specifika mål eller syften med kontakterna och vilka är i så fall dessa?

Under fältstudien och skrivandeprocessen kom vi fram till att svaret på frågeställningarna ger en splittrad bild. Under den process som SoUG idag befinner sig i har vi sett att samarbeten med andra organisationer är väldigt viktigt. Mycket arbete läggs ner på att visa att de finns, till en början på det nationella planet. Genom forum som universitet, andra biståndsorganisationer, events och möten med privatpersoner har de gjort sig synliga. Vi har även sett att organisationen har arbetat för att legitimera sig som biståndsorganisation. Det har handlat om att poängtera det ”unika” med organisationen, på varje plan som organisationen befinner sig på. Vi menar att det har sina förklarliga skäl eftersom de faktiskt är ensamma om idén med yrkesprofessionella socionomer och socionomstudenter ute på ett internationellt fält med ett fokus på långsiktigt psykosocialt arbete. Helt enkelt ett nytt sätt att tänka kring socialt arbete.

Bakgrunden och målet hos grundarna har från början byggt på stora visioner och värdegrunder som man kan spegla i organisationens mål idag. Vi tror dock att det finns andra förklaringar till att de har fokuserat så mycket på att poängtera att de är unika. Genom vårt arbete och med hjälp av teorier från Max Weber och perspektiv som realism, liberalism, konstruktivism har vi dragit slutsatser om detta.

Som främsta orsak tror vi att samarbetskapandet som organisationen har lagt ner botten i att de måste överleva på den nationella och internationella scenen. Vi kommit fram till att de främsta verktygen som SoUG använder är att legitimera sig som en unik organisation, genom deras målbild och visioner. På detta sätt har de fått auktoritet i samtalen med andra biståndsorganisationer. Vi tycks också se att organisationen har gett upp en del av sina stora visioner i förmån för andra mer ”rationella” handlingar. Vi menar inte att de inte har kvar sina stora visioner och mål, men att de idag arbetar rent konkret mer med målrationella principer som botten i finansiella mål. Det handlar om att överleva. De stora visionerna har kanske mer hamnat ”på pappret”.

Målrationaliteten har medfört att organisationen har genomgått en byråkratisk process som har inneburit bland annat varumärkesskapande, juridiska processer, skapande av styrelse och råd etc. Detta har inneburit att organisationen har kunnat uppvisa en seriositet i samarbetskapandet hos andra organisationer och det har effektiviserat arbetet inom organisationen.

Samtidigt tror vi att denna organisation kommer överleva, eftersom de icke-statliga organisationerna tar mer och mer plats i en värld där globaliseringen är ett faktum. I västvärlden tycker vi att liberala tankegångar genomsyrar den internationella scenen i form av många överstatliga- och mellanstatliga projekt. Globaliseringen har bidragit till ökade ekonomiska skillnader mellan rika och fattiga länder (Gustavsson & Tallberg, 2009). Då SoUG ändå kan legitimera sin unika särställning oavsett vad drivkrafterna bakom det är, så kanske denna organisation är ett svar på globaliseringens effekter och en ny inriktning på det sociala arbetets praktik.

8. Källförteckning

Böcker

- Boglund A., Eliäson S., Månsson P. (2009). *Kapital, rationalitet och social sammanhållning*. Norstedts, Stockholm.
- Bryman A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Liber, Malmö
- Gustavsson J. & Tallberg J. (red.) (2009). *Internationella relationer*. Studentlitteratur, Lund.
- Engelstad F. (2006). *Vad är makt*. Natur och Kultur, Stockholm.
- Lindgren S. (2007). *Sociologi 2.0*. Gleerups, Malmö.

Internet

- http://www.clarte.nu/index.php?option=com_content&task=view&id=5303&Itemid=26 2012-05-15
- http://www.clarte.nu/index.php?option=com_content&task=view&id=5302&Itemid=26 2012-05-15
- <http://www.sakerhetspolitik.se/Sakerhetspolitik/Internationell-sakerhet/Det-internationella-systemet/> 2012-05-16
- <http://sve.socionomerutangranser.se/> 2012-04-23 till 2012-05-18

9. Bilaga 1 (Fältanteckningar del 1)

Uppsala Universitet

020412

- Start 2010 efter Haitikatastrofen
- Mycket drömmar och längtan
- Göra mer praktiskt
- Erfarenheter ifrån Syrien och Sydafrika

- SoUG – Organisation
- Tre ben
 1. Fältarbete: Akut, förebyggande arbete, långsiktigt
 2. Forskning och utveckling: Kurser, utbildning, forskning
 3. Studentpraktik: Bistånds- och utvecklingsarbete

Styrelse – Brett fältarbete

- En student med en länk med universitet
- Olika professioner, kunniga

Arbeta med andra organisationer

Togo, kartlägga

Handledare?

Verksamma socionomer

Organisationen – NGO

- Ideella organisation

Rådet: Socionomer utan gränser

- Professionella

Kurser – Entreprenörskap

- Kursnamn - ”Från idé till verklighet”
- Socialt entreprenörskap
- Globalt perspektiv
- 5 dagars kurs
- ”Hela världen på socialkontoret”
- Inget internationellt perspektiv på socionomutbildningen
- Högskolepoäng, kurser
- Kurs- Leda en grupp
- Krismiljö

Face to face – kurs på socionomutbildningen

Kurser på högskolenivå

- Generellt internationellt arbete

- Pris för en praktikplats: 8050 kr/student
- Föreläsningar två stycken kan köpas till
- Generellt kontrakt
- Kontinuerligt
- Avtal, hur ser avtalet ut?

Handledare både på fältet och här hemma, gärna socionomer

- Boende på praktiken
- SoUG löser boendet
- Stipendium
- Olika kontaktnät mellan delarna
- Utvärderare internationellt
- Socionombehörighet
- Kontakter internationellt
- Träffar kuratorer
- FN-kontakten
- Svalorna Latinamerika
- Studentdelen
- Kontakter
- ”Kvinna till kvinna”

Möte med Lars Wallén ifrån SIDA- 050412

Lars undrar var socionomerna har varit på det internationella planet. Han är själv socionom
Studentpraktik: Biståndsfokus, utvecklande, förberedande utbildning

Lars: 60 år, vill tillbaka till ursprunget när det gäller det internationella arbetet.

Färdig socionom 1976, boendechef, SIDA-anställd 1988

Personal och administration.

ISK, controller, ”inte så målmedveten”

För utbildning

Psykologer

Traumatiskt arbete

Korruption, Mänskliga rättigheter

- Strategisk plan/ arbete med detta i början
- ForumSyd – Stipendium
- ”enda i världen”

Väldigt ensamma

Handledare: Jan Eliasson

Socionom inte statsvetare.

Implementeringsarbete

Lättare för socionomer att åka ut

- På arbetsplatsen
- Fackligt

Milleniumgoals

Logotypen, viktig

Förtroende

- Idéer – Konceptet större än vad man trodde

Möte med Rådet – 050412

Psykiater Lena Ramström

Maria Hallenius

Examinationsuppgift inför studentpraktiken

- Ska få göra om den om man inte lyckas
- Föreläsare Lena
- Sex-dagars utbildning inför praktiken
- Innehåll: Kris, trauma, anknytning, PTSD, socionomers roll, MR
- Praktik med socionomer utan gränser
- Drivkrafter inom studenten, egenskaper, barnkonventionen, holistiskt perspektiv, forumspel, etik och bemötande

Krav: Språk, psykiskt och fysiskt, intresse i organisationen, synsätt, kultur, att klara av att bo med låg standard.

Olika ämnesområden på kursen

Fokus på etiskt dilemma

Rekrytering till studentpraktiken

Kursplan: ”Ledarskap vid kriser”

Kurs: ”Socialt entreprenörskap”

Kurs: ”Arbetsfält världen”

Plan Sverige – 170412

Hans Ridemark

Plan Sverige – Biståndsorganisation

SoUG – Samarbete med Plan Sverige

Plan Sverige använder sig av lokala människor i landet. Kulturellt och språkligt

Behöver experthjälp i akuta situationer, kanske kunna använda sig av SoUG

- Plan Sverige – åka ut inom 72 timmar till katastrofområde

- 2014 inleda det eventuella samarbetet
- Childprotection – gemensam nämndare

Plan Sverige gör kartläggningar i området och sen tar kontakt med andra organisationer. Lokalt

Privata initiativ – Lokalt, lokala partners, vara i Sverige, att kommunen eller landsting gör det.

Lokala partners – dialog med organisationer och myndigheter

- Kartläggning
- Där finns det inte andra organisationer
- Sammanhålla vad ni har för behov
- Barns deltagande är väldigt viktigt i uppbyggnaden
- Skola, förskola, våld emot barn, droger, processer

Plan Sverige: Egenskaper

- Lokala måste hjälpa till, tillsammans

Samarbete med redan placerade organisationer

10. Bilaga 2 (Fältanteckningar del 2)

Möte med Uppsala Universitet

Närvarande:

Kajsa Aronsson

Arvid Karlsson

Srouer Gabro

Två damer som är ansvariga för Uppsalas VFU

Startade 2010 efter Haiti. Längtan efter att göra mer. Visionen är att många kan åka, både erfarna och studenter.

Srouer har varit i Sydafrika 6 månader, 10 år efter apartheid. Även varit i Syrien 2007 då det var krig i Irak.

Organisationen står på tre ben – Fältarbete (akut, förebyggande, långsiktigt psykosocialt arbete), studentpraktik (bistånds- och utvecklingsarbete) och forskning och utveckling (utbildning, kurser, forskning)

Styrelsen ska spegla organisationens bredd och djup (försvaret, student, terapeut, Rädda Barnen). Upptagna men kunniga människor.

Dialog och samarbete med Paserosce i Togo. Maria och Srouer åker ner och kollar allt innan de skickar studenter i höst. Barn som blivit sålda, arbeta med återförening, familj och relation, kurativt arbete. Tam-Tam från Örebro är också i Togo och dessa kan de också starta ett samarbete med. Det finns även ett samarbete med Nicaragua, Bolivia och Peru. I höst ska fyra stycken studenter åka till Togo och en till Bolivia.

Rådet: I styrelsen fattas alla beslut. I rådet utformas kurser. Alla som åker med organisationen ska gå denna kurs i psykosocialt arbete innan.

Idag finns avtal med Örebro och med Ersta-Sköndal. Gävle är strax klart. Målet är att det ska bli en spridning på praktikplatser, det ska delas lika mellan Universitet.

Kurser: Maria och Srouer har två föreläsningar – En om Socionomer utan gränser och en om socialt entreprenörskap. Damera från Uppsala vill se på dessa kursplaner.

Socionomutbildningen har (enligt Srouer) en stor lucka när det gäller entreprenörskap, så den kursen är populär. Än så länge är det bara gästföreläsare men tillsammans med försvaret har de skapat två kurser som ska handla om ledarskap, grupper, att arbeta i grupp och även en kurs om hur man styr grupper. Den första kursen är tänkt att riktas mot socionomprogrammet. Ska även försöka fixa så att det blir HP på kurserna.

Problematiskt med det juridiska i att skapa en kurs. Måste godkännas av Universiteten. Detta är inte klart ännu. Gästföreläsningarna är dock bara att boka.

Det är viktigt att ta tillvara kunskaperna som samlas utomlands.

Uppsala Universitet har innan inte haft så mycket VFU utomlands. SoUG erbjuder handledare som är inhemsk och en extern handledare via Skype.

I avtalet ingår att studenten måste använda sina kunskaper, redogöra för dem till organisationen och dessutom föreläsa för en annan klass. En praktikplats kostar 8050 kr till en student. Föreläsningarna kan också köpas.

Detta är ganska dyrt enligt Uppsala Universitet. Srouer menar att hon helst vill att det ska vara gratis

men det blir för svårt då organisationen är så liten.

Hur blir det med flygbiljetter, boende, mat? Ångerrätt och garantier erbjuds.

Studenterna som kommer till Togo i höst har två handledare som är socialarbetare. Alla studenter står för mat, boende och flygbiljett själva. Det optimala är om man kan språket. I latinamerika måste man kunna spanska men i Togo finns det tolkar.

Möte med Gävle Universitet

Närvarande:

Kajsa Aronsson

Sroul Gabro

Stefan, samordnare för socionomprogrammet

En dam, ansvarig för VFU

Gävle har ett helt program med internationellt perspektiv. Kerstin har haft mycket fokus på det internationella och hon tog kontakt med SoUG. Anser att svenskarna är riktigt dåliga på veta hur socialt arbete bör utformas utomlands.

Studenterna i Gävle har tagit ett initiativ till en internationell dag och SoUG är inbjudna att föreläsa.

Stefan är intresserad av kurserna (krishantering, ledning av grupper)

Sroul drar kort en bakgrund om organisationen, de tre benen t.ex. om kurserna. Går sedan över till att prata om vad Gävle vill ha.

Stefan menar att det inte alltid är bra att man ordnar allt för studenterna eftersom det är nyttigt för dem att hitta allt själva.

Det är tydligen en elev som från början såg till Universitetet fick kontakt med SoUG!

Gävle vill ha tre studentplatser. Sroul menar att de kan erbjuda två platser. De ska skicka fyra stycken till Togo, kan då bli två från Gävle och två från något annat lärosäte.

Sroul berättar om Paserosce i Togo, att det är en uppsökande organisation som söker upp familjer som har sålt sina barn.

För studenterna blir allt ordnat då Ouro åker ner och visar om området, boendet, mat m.m. Sen har de även en handledare på plats.

En före detta student i Gävle har startat en organisation i Bolivia dit universitetet nu skickar studenter.

Gävle är lite tveksamma när det gäller pengarna som studenterna själva får betala. En praktikplats kostar 8050 kr. SoUG vill gärna att studenten som åker inte bara presenterar sin upplevelse för sitt eget lärosäte utan även åker till något annat lärosäte eller något som SoUG anordnar. Allt för att förmedla sin kunskap (och göra reklam?? = mina tankar) och även utöka benet som handlar om forskning.

De olika kurser, en av dem handlar om organisationen. Den andra handlar om socialt entreprenörskap.

Det finns kriterier som en student helst ska ha: typ gilla att möta olika sorters människor, och att ha förståelse för MR och jämställdhetsfrågor.

Stefan frågar lite om försäkringar.

Sroure påpekar att handledaren på plats är en socialarbetare i Togos mått mätt och att SoUG vill vara med och intervju de studenter som ska åka iväg.

Gävle Universitet frågar om SoUG är intresserade av att ta del av deras internationella kontakter?

Stefan håller i sjunde terminen och ämnena där tangerar socialt entreprenörskap och han undrar lite om den kursen.

Handledningsmöte med Johan Gärde (inför Togoresan)

Sroure drar kort om vad uppdraget i Togo handlar om.

De har gjort en ansökan till Forum Syd.

Sroures frågor: Vilka ska vi intervju? Hur ska vi tänka? Vill kunna sammanställa en enkät om mål och syfte med vad en student och en verksam ska göra.

Söka bistånd hos Forum Syd? Forum är grymt viktigt för dem. Kan söka via en partner, typ Plan-Sverige

När det gäller hur arbetet där nere ska gå till handlar det om metod. Måste sätta organisationen i relation till omgivningen där nere. Vilka är huvudintressenterna? Barnen! Det är SoUG som söker upp barnen. "Göra det med soionomglasögon". Ouro menar att Paserosce inte kan erbjuda det kurativa psykosociala arbetet. Försök att få kontakt med olika organisationer, exempelvis socialdepartementet, där nere och fråga hur de jobbar med det psykosociala. Finns det handlar det om att skapa samarbete. *Var* behövs arbetet? Ungdomsfängelser, var behövs socionomer?! (Johan Gärde)

Kvinna till kvinna har mailat till SoUG.

De ska scanna av Togo. Finns det socionomer? Var utbildar de sig? Prata med folk! Impact, Tamtam, PMU, Svenska Missionsrådet, Rädda Barnen, alla dessa är i Togo. De kommer träffa abassadör, borgmästare, imam m.m.

Även om de har hört om Paserosces önskemål ska de försöka scanna av allt som handlar om socialt arbete i Togo. Ska försöka analysera vem som behöver socionomers hjälp. Var öppna! Se inte allt från samma perspektiv! Följ barnen, se vad regeringen gör.

Huvudnischen är socialt arbete med inriktning mot barn och ungdomar.

Hur många svenska socionomer jobbar internationellt idag? Finns ett masterprogram, NOHA (www.nohanet.org)

Två kriterier: Skicka aldrig någon till ett ställe där ni inte har varit eller vet är bra. Kolla att handledare och organisation är bra! Bygg brunnar.

Möte med Hans Ridemark – Plan Sverige

Plan Sverige har Togo som ett av sina huvudländer i västafrika. Plan vill använda sig av socionomerna som SoUG rekryterat för att skicka till katastrofdrabbade områden. Vanligtvis använder sig Plan av lokalbefolkningen men det funkar inte helt när det gäller katastrofer. FN tilldelar vid katastrof olika organisationer olika uppgifter och detta håller nu Plan på att bygga upp

(det här handlar om fältarbete för verksamma).

Maria berättar vad som hänt i organisationen sen sist. Berättar om de tre benen och om vad som hänt. Vad tror Hans?

Plan håller på att utveckla det här att kunna skicka människor till katastrofområden. Plan i Sthlm ska bidra med två personer med inriktning på child protection. Just nu ser han inte riktigt hur de skulle använda SoUG då de lägger pengar (minst 1 miljon) på de två nya anställda.

Sida håller på att utveckla budgeten för katastrofinsatser. Så de vet ej ännu hur det kommer se ut där ifrån. Sida vill minska samarbetspartnerna till fyra stycken som kommer få mer ansvar och större summor pengar.

Maria kollar hur det ser ut med kurser, använder de det? Njaa... använder snarare universitet och lokala organisationer.

Hans säger att Maria och Sroure borde gå till Plan Togo i Togo. En konkret plan att börja med är detta, att söka upp plan i Togo och se vilka samarbeten som finns där. När det gäller alla olika typer av andra samarbeten verkar det stora problemet vara pengar. De kan tyvärr inte söka pengar tillsammans med en svensk organisation. Hans frågar om de sökt pengar i postkodlotteriet. Han lovar sedan att skicka namn och nummer till Plan Togo så att de kan träffas.

Maria ber Hans skicka ut en folder till olika organisationer som handlar om SoUG. När det gäller fältet kommer Plan först kunna ge ett svar år 2014.

Maria frågar om hon och Sroure kan få åka och praktisera, se hur Plan arbetar. Föreslår att de kan åka på fadderresa. De kan även fråga Plan i Togo om de får komma dit.